

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre. 12 kor. Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., kerület Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kommer Ferencz.

Vannak emberek, akiket helyzetük-nél fogva a társadalom megkülönböztet; ámde ez a megkülönböztetés inkább szerencse, mint érdem. Sokan aztán beérik azzal, hogy a mi szerencse, holtuk napjáig csak szerencsésük maradjon.

Viszont vannak némelyek, akik helyzetük, születésük ragyogását nagyobb fényvel, önön szellemük, lelkük lángolásával homályosítják el. Egyszerre úgy lépnek elének, mint valami égi tünemény a gloria sugárözömbében.

Igy toppant a nemzet elé a pozsonyi országgyűlésen gróf Széchenyi István.

Nem akarjuk a mi iparunk szerény körét a nemzeti élet egész szférájának magasságáig emelni; tudjuk, hogy a mi közéletünk kiválói a nagyok nagyjának mértékével nem mérhetők, de vannak a kisebb életpályáknak is hasonlóságai a nagyok elipsiseihez.

Lehetetlen, hogy ezek a hasonló-ságok szembe ne ötljenek.

A mi debreczeni országos gyűlé-sünkön akaratlanul is a pozsonyi Széchenyi-jelenet jutott eszünkbe, mikor Kommer Ferencz előadta tanulmányát és indítványát az ipartörvény-javaslatról.

Tiszteltük, becsültük őt ezelőtt is, ismertük magas színvonalu képzettségét s valami azt sugta, hogy nem a közönséges átlag-emberek fajtájából való; de lényének kiválóságát igazán csak Debreczenben tapasztaltuk.

Az az egyszerűség és logikus él, a hogy iparunknak képesítéshez kö-töttségét bizonyította, a hogy a tör-

vényjavaslat hiányait és hibáit föl-fedte, a legteljesebb hivatottságról tanuskodik.

A kik hallották őt, mindnyájában egy gondolat fogat meg: *Kommer Ferencz a jövő embere!*

Ha valaha — mentől később legyen! — a természet szomoru rendje úgy hozza magával, hogy szeretett, ősz vezérünkötől meg kell válnunk, *a paizsra csakis Kommer Ferenczet emelhetjük.*

Tudás, talentum, iparunkban való alapos jártasság, előkelő, megnyerő modor, szilárd anyagi helyzet, nagy összeköttetés, de különösen az a ritka tulajdonság, hogy az eszméket és az ügyeket a személyi vonatkozásoktól menten, mindig a közérdek szempont-jából tudja tekinteni, praedestinálják őt közöttünk a vezető-szerepre.

És ennek nem lehet gátja, nem mondhat ellent a pártoskodás; mert működéséhez semmi személyeskedés, semmi intrigua emléke nem fűződik, tehát vele szemben a bizalom, a szeretet meg nem oszolhat.

Erős kezekkel, messzelátó szemek-kel irányítja majd iparunk gályáját s a lényéből kiáradó igazságszeretettel, bölcs belátással bizonyára meg-teremtője lesz közöttünk az össz-hangnak, amiért ma még hiába sóvárgunk.

Éppen azért, ha a jövőre gondolunk, lehetetlen a legelső helyen nem őt látnunk.

És ez a látomány megnyugvással tölt el, mert érezzük, tudjuk, hogy a vezéri bot méltó kezekre száll, s iparunk szervezetét nem érheti ráz-kódtatás, nem sujtja visszaesés, hanem tovább is, sőt fokozatosan fejlődik a haladás a fölvirágzás jegyében.

Szabad-e az italmérési engedélyről lemondani? Ez a furcsa kérdés került bírói döntés alá. A döntés szerint — igen természetesen — az italmérési engedélyről való lemondás szerződészerű kikötése törvénybe ütköző jövelemnek nem tekinthető, a Kuria felülvizsgálati tanácsának 1908. évi 100. számú határozata szerint, mely így szól:

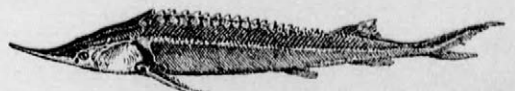
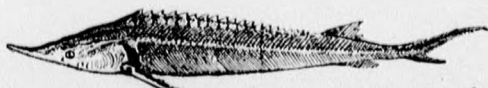
A felperesnek az az álláspontja, hogy az italmérési engedélyről lemondás kikötése törvénybe ütközik és ezért bírói uton nem is érvényesíthető, téves azért, mert az állami italmérési jövedelekről szóló 1899: XXV. t.-cz. 15. §-ának 1. pontja értelmében a lemondás az engedély megszűnésének törvényesen elismert egyik módja lévén, mivel semmiféle jogszabály nem tiltja azt, hogy valaki valamely jogosultságáról, bárha szerződéses kötelezés következtében is, lemondjon: a peres felek tiltó jogszabályba ütközés nélkül állapodhatnak meg abban, hogy a felperes le fog mondani a Rás községben élvezett italmérési engedélyéről annál is inkább, mert — amint azt a Kuria 1904. november 23-án 340. számú ítéletével is kimondotta — az 1899. évi XXV. t.-cz. 1., 15., 31. és 35-ik §-ának rendelkezései az italmérési engedély bérbeadását vagy másra átruházását sem nyilvánítják az erre vonatkozó szerződés érvénytelenségét eredményező tiltott jogügyletnek, hanem ebben az esetben is csak elvonhatóknak mondják ki az italmérési engedélyt. A felebbezési bíróság tehát nem sértett meg jogszabályt, midőn a peres felek közt a saját megállapítása szerint létrejött jogügyletet nem nyilvánította tiltottnak és bírói uton sem érvényesíthetőnek, hanem midőn a felperes lemondását a kereseti követelés egyik előfeltételéként állapította meg.

Küzdelem a boritaladó törlése érdekében. A „Borászati Lapok“ jelenti: A hazai bortermelés válságos helyzetbe került. A borárak az egész országban oly alacsony színvonalra szálltak alá, hogy ilyen árak mellett a bortermelés nemcsak nem bizonyul már jövedelmező foglalkozásnak, hanem egyenes veszteséggel jár. E rendkívül súlyos helyzetből a kibontakozásnak csak egy módja létezik: a tulmagas és amellet teljesen igazságtalan boritaladó törlése, amely egyforma súlyljal nehezedik nemcsak az elsősorban érdekelt ter-

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda ZIMMER FERENCZ halászmester

BUDAPEST, főútlelet Központi vásárcsarnok, telefon: 61—24. Fiókútlelet V., József-tér 4. szám, telefon: 62—39.

Az **egyedüli** halkereskedő cég mely az ural háztartásban és az előkelő ét-termekben szükséges **összes** édesvízi és tengeri halfajokat **állandóan** raktáron tartja.

Humár, pisztráng, osztriga, rajn-ilazac, langoust.

melőkre, hanem a vendéglősökre és kereskedőkre is; végre a fogyasztó nagyközönség is nagyon erzi hatását, mert hiába termelünk olcsó bort, mire az a fogyasztó asztalára kerül, már két-háromszorosára emelkedik az ára. Ez az oka annak, hogy a bor nem tud ismét nemzeti italunkká válni, de ez az oka a még egyre folyó borhamisításoknak is, mert a nagy boradót mellett csak a „szaporított” bor biztosít kellő jövedelmet. Tehát egy nemzetgazdasági, mint egészségügyi tekintetben egyaránt kívánatos, hogy ez a most már elviselethetlenné vált adóteher vállainkól levettessék. Ennek a feltétlen szükségességét felismerve, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete **f. hó 21-én d. e. 1/2 9 órára Budapestre** országos tiltakozó gyűlésre hívta össze a boritaladó törlése érdekében a termelőket, kereskedőket és vendéglősöket, valamint azok országos és vidéki szervezeteit, továbbá az országgyűlési képviselőket, bortermő városokat és községeket, egyáltalán az összes érdekelteket. Reméljük, hogy ez a mozgalom, amelynek olyan fontos a célja, a kellő sikerrel fog járni. Mindenki, akinek csak módjában van, vegyen részt ezen a tiltakozó gyűlésen. Ahol pedig ez nem lehetséges, legalább átíratlival vagy sürgönnyel fejezzék ki a községek érdeklőjei a mozgalomhoz való csatlakozásukat.

A boradót ellen.

A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« elnökségétől a következő levelet kaptuk:

Budapest, 1908. okt. 12-én.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A hazai bortermelés helyzete a boráranak eddig nem tapasztalt alacsony színvonalra való hanyatlása folytán válságossá vált. A termelők nemcsak hogy nem élveznek már ilyen körülmények között semmi hasznot nagy befektetéssel és óriási fáradsággal létesített szőlőjük után, hanem egyenes veszteséggel dolgoznak.

A helyzet valóban komoly voltát felismerve, egyesületünk kötelességének tartja, hogy a termelők segítségére siessen. Annak pedig csak egy eredményes módja van, az, hogy a sulyos és amellett igazságtalan boritaladó sürgősen töröltessék.

Ezt kell nekünk most követelnünk. És ezért egyesületünk **f. hó 21-ére fél 9 órára Budapest** országos tiltakozó gyűlésre (Tattersal, Külső keresési-ut) hívta össze nemcsak az első sorban érdekelt szőlősgazdákat, hanem a vendéglősöket és kereskedőket is és azok országos és vidéki szervezeteit is, továbbá az országgyűlési képviselőket, gazdasági és szőlészeti egyesületeket, hegyközségeket, bortermelő városokat és községeket, egyáltalán az egész érdekeltséget.

Jelentős mozgalmunktól azonban csak az esetben várhatunk kellő sikert, ha a szak-sajtó teljes erejéből támogat bennünket törekvésünkben. És azért arra kérjük, hogy a mellékelt memorandumban foglalt adatok felhasználásával sziveskedjék ezzel a nagyfontosságú kérdéssel b. lapja legközelebbi számában első helyen foglalkozni, ugyszintén mellékelte hírlapunkat is közölni.

Nagyon kérjük, hogy ezt az ügyet felkarolni sziveskedjék. Fél millió szőlősgazda és egész éven át foglalkoztatott egy millió munkás megérdemli, hogy a szak-sajtó most, a kritikus pillanatban, odaadón segítséget nyújt. Tessék ezt a kérdést felszínre tartani és az érdekeltséget felhívni, hogy minél nagyobb számban ve-

gyen részt ezen az országos tiltakozó gyűlésen.

Vagyunk kitűnő tisztelettel

Dr. Drucker Jenő.

Minthogy a boritaladó leszállítása a vendéglősöknek is életérdeke, de egészségügyi és erkölcsi szempontból nemzeti érdek is; ennélfogva készsággel közöljük a boritaladó leszállításának kérdését behatóan megvilágító emlékiratát szőlősgazdáink egyesületének:

A bor megadóztatásának eredete a múlt század közepére, az abszolútizmus idejére vezethető vissza. Az 1850. év november havában megjelent császári pátenus képezi alapját annak a törvényhalmaznak, mely azután 1859-ben (május 12), 1868-ban (XVII. és XXXV. t.-c.), 1875-ben (XXVIII.), 1888-ban (XXXV.) egyre súlyosbította a borforgalmat, míg végre 1892-ben (XV. t.-cz.) eljutottunk a mai állapothoz.

A boritaladó ügyének végső rendezése összeesik azzal a időponttal, amikor az ország legkevesebb bort termelt (1891-ben 1,5, 1893-ban 1,1 millió hektolitert), ezzel szemben pedig a behozatal legmagasabban állott és 1893-ban elérte az 1,269,000 hektolitert. A fogyasztásra kerülő bor igen tetemes része, majdnem fele, külföldi provenienctiájú volt, a hazai termésnek pedig jó ára volt. Helyes volt-e abban az időben még tetemes adóval is megdrágítani a bort, arra ma már megadhatjuk a feleletet. Elhibázott dolog volt. A bor megszünt, drágasága és az ennek nyomán felburjánzott nagyarányú hamisítások folytán, általános fogyasztási cikkek lenni. És míg egyrészt hátráltatta a felújítást, másrészt finánczpolitikai szempontból sem vált be, mert a tényleg befolyt összeg az előirányzatot el nem érte. (Praeliminálva volt 1898-ban 15,2, 1901-ben 15,6 millió korona és tényleg befolyt 14,4, ill. 14,5 millió korona!)

De mihelyt bortermésünk emelkedni kezdtek s 1899-ben már a 2 millió hektolitert ismét elérték, általánosan érezhetővé vált, hogy borárszatunk szabad ténylegét két súlyos bilincs akadályozza: az olasz borvámklauzula és a boritaladó. Mindaddig, míg ez a két elhibázott politikai alkotás kiküszöbölve nincs, borgazdaságunk szabad fejlődése el nem képzelhető.

És megindították a küzdelmet a szőlőtermelők nemcsak a gazdasági egyesületek, de a törvényhatóságok útján is, melyek sorban felírták a kormányhoz és a képviselőházhoz, hogy közigazdaságunk eme két béklyójától szabadítsa meg az országot. Így tudomásunk van arról, hogy a következő megyék és városok kérelmezték a boritaladó leszállítását az országgyűléstől:

Baranya, Bars, Bereg, Békés, Borsod, Csongrád, Esztergom, Fejér, Győr, Heves, Krassó-Szörény, Moson, Pozsony, Somogy, Szabolcs, Szeben, Szilágy, Temes, Tolna, Ung, Zemplén.

Baja, Debreczen, Komárom, Kolozsvár, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szabadka, Székesfehérvár, Sopron.

Az olasz borvám ellen kifejtett küzdelmet teljes siker kísérte, pedig ott a nemzetközi politika, egy szövetséges állam legfőbb anyagi érdeke is bejátszott, mennyivel több okunk van reményelni, hogy a boritaladó törlésére vonatkozó kérelmünket, melynek teljesítése tisztán a magyar kormánytól és országgyűléstől függ, teljesíteni fogják, midőn nyilvánvaló, hogy ennek teljesítésétől szőlőtermésünk egész jövője függ. Csak akarunk kell, csak imponzáns módon kifejezést kell adnunk annak, hogy mindannyian akik szőlőtermeléssel, kereskedelemmel, borok kimerésével foglalkoznak, ezt meggyőződésből és teljes erőnkkel követelik, úgy kérésünk meghallgatásra fog találni.

De szóba került ez a kérdés a törvényhozás terében is nem egyszer és mindannyiszor elismerték a kormány tagjai ennek jogosultságát, amint hogy az országgyűlési képviselők többsége is rokonszenvezett ezzel az eszmével.

Emlékezetes, hogy 1902-ben a pénzügyi költségvetés tárgyalásakor már csak egy házszálon mult, hogy a képviselőház nyílt ülésében a boritaladót le nem szavazták. Nemcsak az egész ellenzék, mint egy ember, de a kormánypártnak is igen jelentékeny töredéke részint ellene szavazott, részint tartózkodott a szavazástól és így is alig sikerült Széll Kálmán akkori miniszterelnök egész befolyásával a pénzügyminiszter leszállatását megakadályoznia.

Azóta is felszínen lebeg a kérdés és évenként vagy valamelyik bizottsági ülésen, vagy a teljes ülésen interpelláció, beadvány vagy beszéd alakjában szóba kerül. Igéretekben — a legilletékesebb helyről, az időközi pénzügyminiszterek részéről — nincs hiány. Előzékeny formában kijelentik, hogy a kérdés nagy fontosságát borforgalmunkra elismerik és módját fogják ejteni, hogy rövid időn belül ezen a terhen könnyítsenek. Junktimot állítottak fel, hol a szeszdó felemelésének, hol az általános adóreformnak kérdésével, hogy egyidejűleg fog ez a kérdés is rendeztetni. Azóta, mióta ezek a stereotyp nyilatkozatok elhangzottak, a szeszdó felemelése megtörtént, az adóreformtervezet elkészült, de a boritaladó leszállításáról még ez ideig pozitív formában nincs tudomásunk.

Kezdetől fogva rámutatott számos felterjesztés és interpelláció arra, hogy a boritaladó leszállítása (azelőtt ezzel megelégedettünk volna, ma azonban annak törlését kell kívánunk, mint egyedül célhoz vezető) nem jelent pótolhatatlan veszteséget, ha ezzel szemben a szeszdót felemelik. Tehát megadtuk az eszmét is, miként lehet a hiányt az állami költségvetésben pótolni. A tanácsot a pénzügyi kormány elfogadta, felemelte a szeszdót úgy, hogy az 37 millió koronával többet fog jövedelmezni, mint eddig, de a 16 millió korona nyersbevétel jelentő boritaladó törléséről azért még ma sincs szó!

Mert ugyan mit jelent ez a tétel az állami háztartásban? Jóformán semmit. Az a 16 millió korona alig tesz ki többet az évi bevétel 1%-ánál, mert hisz az 1909-i állami költségvetés 1555 millió korona bevételt praeliminál. Mikor először kértük a boritaladó leszállítását, vagyis körülbelül 10 millió koronával való csökkentését, akkor az állami előirányzat alig 1000 millió koronát igényelt; azóta a szükségletek egy félmillióval növekedtek. Ha mindezer találtak a pénzügyminiszterek fedezetet és fognak a jövőben az egyre emelkedő kiadásokra megfelelő alapot találni, lehetetlen, hogy éppen a boritaladó aránylag csekély összegére ne kerülne máshonnan fedezet.

De még ha csakugyan nem akadna, még akkor is közigazdaságunk és állami vagyonszerlegünk szempontjából sokkal fontosabb, hogy a milliárdnyi értéket képviselő szőlőbirtokok fenmaradjanak, hogy a félmillió bortermelő, kereskedő és vendéglős existenciája biztosítva legyen, mint az, hogy ideig-óráig deficit nélkül végzödjék az államháztartás mérlege. Nem is szólva arról, hogy egy jómódu szőlőbirtokosság sok más czímen az ily módon elmaradt adót sokszorosan ki fogja pótolni.

Lám, Franciaországban 1900-ban, mikor először volt igazán nagy termésre kilátás, jóformán 48 óra alatt eltörölték a boradót (csak valami jelentéktelen forgalmi adót hagya meg), pedig ott 173 millió frankkal szerepelt ez az adónem az ország költségvetésében, vagyis kitevte annak 5%-át. És mégis belement abba a kormány, mert a

képviselők túlnyomó többsége meghallgatta a borvidék kétségbeesztő siralmát és egyszerűen leszavazta ezt a tételt. A francia költségvetés a következő évben 100 millió deficizzel végződött, de a szőlőgazdaság meg volt mentve!

Megmenekült azáltal, hogy a borfogyasztás egy év alatt oly óriási lendületet vett, hogy maga Páris város lakossága fogyasztott el másfél millió hektoliterrel, az egész birodalom pedig 18 millió hl.-rel többet, mint előző évben.

Hogy a fogyasztási adószállítást és a fogyasztás térhódítás között mily szoros nexus áll fenn, annak klasszikus példáját szolgáltatja már 80 év előtt Skócia. Ebben az országban a borfogyasztás jelentéktelen volt, mikor pedig 1822-ben az adót — nem is valami nagyon — leszállították, és ime néhány év alatt a fogyasztás 300%-kal emelkedett.

Erre a fogyasztási többletre van a magyar szőlőgazdákknak sürgős szüksége, ha ezt a katasztrófától megóvni akarjuk.

Nincs a világon oly állam, melyben a boradó oly nagy volna, mint nálunk, még Ausztriában sem, ahonnan pedig ezt az adót átvettük. Bécsben a boradó hl.-ként 8 K 48, Budapesten 12 K 92, az osztrák egyéb városokban 6 K 36, nálunk 12 K 70, Ausztriában a vidéken 1 K 48 — 4 K 46 közt ingadozik, nálunk 8 K 70-től felmegy 12 K 70-ig. Azt hisszük ezzel megtaláltuk annak a kulcsát, hogy nálunk miért vesztette el a mi nemzeti italunk az ő népszerűségét, miért pártolt át a jobbmodú közönség a sörhöz, a szegényebb osztály a pálinkához.

Nemzeti és kulturális, közegészségi és közérkölségi szempontok parancsolólag követelik, hogy azt a rombolást, melyet a pálinka népünk széles rétegeiben évtizedeken át tett, a jövőben hársítsuk el. Ennek csak egy módja van: ha a boradó törlesztéssel hozzáférhetővé tesszük a nép széles rétegei számára a jó és egészséges italt: a bort.

Ennek ma megvan a módja. A bor ára tetemesen leszűkült, mert az adó akadályozza annak általános fogyasztását. Tessék az adót eltörölni és akkor nemcsak az idej, még nem is oly nagy, de a remélhetőleg közel jövőben beálló 9—10 millió hektoliteres termések is hamar és biztosan fognak vevőre találni.

Gondoljuk meg, hogy a mai borak néhol már 10—12 K-ra súlyedtek, míg ezzel szemben az állami boritaladó, mint fentebb jelezve volt, 9—13 K közt ingadozik. Ha ehhez hozzászámítjuk a némely községek által kivett 20%-os adópótlékot, az italmérsési illeteket, a forgalom szerinti kereseti adót stb., akkor világosan áll előttünk, hogy maga az állam jóval többet szed adók és illetek fejében, mint amennyit a termelő az ő kockázatos fáradsága, szorgalma, tudása stb. után bruttó bevételként kap. Ily módon mesterségesen akadályozza meg tehát a boritaladó azt, hogy minden, még oly szerény háztartásban ott szerepeljen mindig a leg-egészségesebb magyar nemzeti ital: a bor.

Követeljük tehát ennek teljes eltörlését, közgazdasági, közegészségi és közérkölségi szempontból. Tiltakozunk a legerélyesebben az ellen, hogy — amint tervbe van véve — az állam helyett teljesített kiadások rekompenzációjaként ezt az (legnépszerűtlenebb) adót adja oda az állam a városoknak.

Ezzel a helyzet sokkalta rosszabb lesz. Nemcsak azért, mert egyszersmindenkora elesünk annak a lehetőségétől, hogy legalább egykor ez az adó töröltetni vagy leszállíttatni fog, de azért is, mert ennek behajtása körül tapasztalt helytelenségek ily módon még fokozottabb mértékben fognak jelentkezni.

A tettek órája elérkezett. Álljanak mint

egy ember talpra az ország összes érdekelt osztályai, a szőlőtermelők, a borkereskedők, a vendéglősök, mindazok az ipari és munkáselemek, melyek sorsa a szőlőtermeléssel szorosan összefügg, de végül maga a fogyasztóközönség is és jogos követelményünk teljesedni fog.

Szívünkben üdvözöljük bortermelőink jogos és üdvös mozgalmát s ennek sikerét iparunk érdekében is őszintén kívánjuk.

De nemcsak kívánjuk, de rajta munkálkodni is akarunk.

Tegye ezt meg minden vendéglős annál is inkább, mert termelőink bennünket is meghívtak tiltakozó gyűlésükre.

Legyünk ott mindnyájan, hogy köztünk s a termelők között szoros kapocs képződjék, ami nagy hasznára volna ipari törekvéseinknek.

Svájci utamból.

Írta: Kneffel Béla.

(Folytatás.)

Mindezen nagyarányú és nagy anyagi áldozattal járó külföldi reklámozások nem is maradnak eredmény nélkül. De nemcsak ám a szállodások szövetsége hirdet, — a kik évente 150 ezer frankot is áldoznak a reklámra, — hanem hirdetnek a svájci szövetségi vasutak, különféle közlekedési vállalatok, gyárosok, magános kereskedők, iparosok, muzeumok, mücsarnokok, gyógyforrás telepek, magaslati és klimatikus gyógyhelyek, árucarnokok, sőt olyan helyek is, amelyek akár történelmi nevezetességükönél, akár természeti nagyszerűségükönél, akár természeti, akár technikai csodás alkotásaiknál fogva méltán számíthatnak az idegenek érdeklődésére. Ugy, hogy Svájc közgazdasági forgalma évente 2 és fél millió frankot áldoz a külföldi reklámra.

Svájczban egy év alatt több mint egy millió idegen fordul meg, ha már most minden egyes idegenre csak 300 franknyi elköltött pénzt számítunk »összkiadás« címén (utazásra, szállodai életre, látványosságokra, ajándékokra előírányozott költségeikért) akkor is az egy év alatt 300 millió frank idegenforgalmi bevételt biztosít Svájc közgazdaságának. No de hát kell is, mert azok a befektetések, amit a svájciak eszközölnek az idegenek kedvéért, méltán megérdemlik, hogy az igazi pártolás révén gyümölcsözővé váljanak.

Svájczban a törvényhozói, végrehajtói és bírói hatalmat a szuverén és egymással felbonthatatlan szövetségben álló 22 kanton szoros szövetsége képviseli. A 22 kanton közül legnagyobb idegenforgalma a Svájc keleti határára fekvő Graubündeni kantonnak van. A Graubündeni kantonnak — mely nagyságra legnagyobb, Svájc összes kantonjai között és akkora, mint Hunyad megye — 177 éves és 225 saison szállodája van; székhelye Chur 12.100 lakossal; legnevezetesebb klimatikus gyógyhelyei Schuls, Tarasp, Davos, St. Moritz, Pontresina.

Ezen kanton legbámulatrakeltobb technikai alkotása a 700 méter magasan fekvő Thusis és az 1780 méter magasan fekvő St. Moritz között 26 millió frank költséggel épült 61,7 kilométer hosszú (minden km. 417.900 frankba került) »Albula« vasút, melynek nagyarányú építkezései 1904-ben nyertek befeljezt. Az albula vasút legmagasabb pontjánál, a tenger színe felett 1800 méter magasan fekvő Preda és Spinas állomás között, a hegyi vonat az utjába eső 2785 méter magas Gimmel csúcsot egy 5864 méter hosszú mézspalába, albula gránitba és dolomitba vájt alaguton szeli át. Az albula alagut kiépítése 7,23 millió frankba került (méterenként 1225 frankba) ezzel szemben az 1906-ban elkészült 1903 méter hosszú simplon alagut 75

és fél millió frankba (vagyis méterenként 1520 frankba) került.

Az idegenforgalom tekintetében második helyen áll a Svájc kellő közepében fekvő Berni kanton, melynek déli határára a Finsteraarhorn, Grindelwald-Gletscher, Wetterhorn, Mönch, Eiger, Jungfrau, Breithorn (3500—4200 méter magas hegyek) a közép alpok egyik legmagasabb hegyláncolata választja el a Wallis kantontól; északra e főlánczól a Berni kanton északkeleti határára a Thuni és Brieni tavakig elhuzódó terület alkotja a »berni fensikot«, a melyet ritka természeti szépségeinél fogva a turisták gyakran keresnek fel. A ki Svájczba utazik el ne mulassa az Interlakenből kiinduló alpesi (a nagy emelkedéseknél fogaskerekre berendezett) hegyi körvasuton azt a gyönyörű utat megtenni, mely után bátran elmondhatjuk: »Láttam Svájczot!« A kis vasut az erdőkoszorúta fehér Lutschine szűk völgyében egyenesen az alpesi havasoknak tart, — a mint Lauterbrunn elerjük — innen kezdve már fogaskerekün kanyarodunk fel a hóval borított alpesi hegyláncolatok felé.

Amint a Wengern alpok nyugati lejtőin a 400—500 méter magas meredek mészkősziklafalak mellett haladunk fel, alattunk a lauterbrunni völgy (amelynek mélyébe még a leghosszabb nyári napos időben is csak három óra hosszaiig süt a nap) és a tulajdon látjuk egy hosszan kiugró sziklafalról lezuhanó 300 méter hosszú »Staubbach«-i vízcsészt, amely esése közben parabolikus ívet (ez alatt halad el az erdei sétaut) írva le, messze halló morajjal zuhan a fehér Lutschine sziklás medrébe, ahol a medernek kiálló sziklatömbjeit bősülten csapkodva, a fehéren tajtékzó habok közül porfelleleghez hasonló állandó ködfelhő száll fel, amely az után a levegőben szállongva szertefoszló vízpáráként, — a napfényben természeti tűnényyszerű szivárványszínt játsza — elragadóan szép látványt nyújt. Előtűnk a Silberhorn (3705 m.) és a Schneehorn (3415) hóval borított pyramidjai, mögöttük a Jungfrauval. Wengernalpnál eltérünk a Lauterbrunni völgy irányától és a »Berni Oberland« kietlen kopár régiójába érve, folytonosan a Berni havasok hegyláncolatának irányát tartva, a Wengern alpesi vasut legmagasabb (2064 m.) pontjához, a »kis Scheidegg« állomásra érünk. Ha még nem látta valaki az élet allegorizált képét, itt természetben lelheti fel. A zajos és az élettől hangos világból felértünk oda, a honnan tovább felfelé haladva már csak a mulandóság sivár emlékeit eszünkbe juttató enyészet kihalt világába érünk. Ez itt az ősz, a növényi élet kiháló felében; előttünk a zord téli világ, ahol már semmi élet; alattunk mélyen a völgyben a viruló tavasz, az ujjongó élet vidám nyári képe. Amint a büszke hegyóriások ártatlanság színét hordozó hólepellet borított, a nap tüztől vakító fényben tündöklő hegyláncolatain végigjártatjuk szemünket, gondolatainkban csodálatteljes hódolattal szállunk fel a tiszta azurkék ég tengerén oda, a honnan a remény biztató szava nyújt erőt a csüggedő szíveknek. A wengernalpi körvasut tovább folytatva körutját, innen már az Eiger és Grindelwaldi gletscherek hosszan lenyúló, néhol meredek sziklafalat alkotó, zord völgykatlanjai mellett lefelé haladva, nemsokára a sűrű fenyveseken át, Grindelwaldba ér. Innen kezdve már derékszög irányban halad visszafelé és a turisták által világszerte dicsőített Faulhorn (2684 m. csak turistaut vezet fel; 6 óra alatt elérhető), egyike Svájc legszebb kilátó pontjainak) lábai alatt elhaladva, a vadregényes Lutschine völgyében, az olvadó gletscherekből táplált zavaros vizű, fekete Lutschine patak mentén, a látott képek emlékének marandóságával távozó utasokkal, csendesen eresz-

„Patyolat“ gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat.

(Volt Szimmer-féle.)

Budapest, VIII. kerület, Práter-utca 44. szám.

Telefon 51—80.

Telefon 51—80.

Ajánlja teljesen átalakított gyárát a tisztelt **vendéglősök és szállodás urak** figyelmébe. A mosásnál különös gond fordítatik a fehérneműek kimelésére.

kedik alá a kis alpesi vasut az előbbeni kiinduló pontjára, az Interlakeni síkra. A leírt 49 km. hosszú körutat 6 és fél óra alatt teszi meg. (Viteldij 14'25 fr.)

A Berni kantonnak, mely akkora, mint Arad megye, székhelye Bern, 73.400 lakossal, 185 éves és 173 saison-szállodája van; kiválóbb klimatikus helyei Interlaken, (ezen világhírű hely, ahol évente 50—60 ezer idegen is megfordul, egymaga 70 szállodával dicsekszik), Brienz, Lauterbrunn, Müren, Wengen, Grindelwald, Meiringen.

Világgraszó, genialis alkotása a 2064 m. magasan fekvő, »kis Scheidegg« állomásról kiinduló villamos hegyi vasut, amely a 3 km.-nyire fekvő Eiger-gletscher (2323 m.) állomástól kezdve (méterenkint 25 cm. emelkedéssel) a 3975 méter magas Eiger havas bazalt tömbjébe furt alaguton halad fel a 3160 m. magasan fekvő Eismeer állomásig. Meseszerű téli világba érkezünk, hol a hőmérő —1 fokot jelez. A széles völgykatlanban lassan ereszkedik alá az Eiger-gletscher. Mindenütt csak hó és rideg kopárság. Napnyugtakor, amint a tuloldali 4105 m. magas Mönchre vetjük tekintetünket és a szemhatár nyugoti részén az »aurora boreális«-hoz hasonló fényjelenséget élvezünk, azt hinnők, hogy Skandináviában vagyunk. A villamos a 12 kilométernyi hosszú alagutba vajt utat háromnegyedóra alatt teszi meg. Most készül az Eismeer állomástól tovább az alagut, a szemben levő Mönchön keresztül egészen fel a 4075 m. magas Jungfrau állomásig. Ez a rész, amely csak 2 év mulva fog elkészülni, 15 km. hosszú lesz; ha elkészül, a svájci vasutépítéset egyik legdicsebb alkotását fogja bemutatni és a svájci mérnökök bátorságát, merészségét és genialitását világzerte fogja hirdetni. A Jungfrau vasut (melyet 1897-ben kezdtek el építeni) teljes felépítésére és üzembe állítására előirányzott összeg 32 és fél millió frank. Kis Scheideggtől az Eismeer állomásig a viteldij oda-vissza 18 frank, — elég drága; — és Interlaken felől mégis csak úgy özönlik a kíváncsi idegen.

Ugy az Albu, valamint a Jungfrau vasut részvénytársasági alapon épült, a részvények nagyrészt a svájci államszövetség, az érdekelt kantonok, a szövetségi vasutak és a magántőkeek jegyezték.

Az idegenforgalmat tekintve, harmadik helyen áll Svájcban a Vaadti kanton, melynek akkora a területe, mint Komárom megye. Déli határa a Genfi tó partja. Székhelye Lausanne, a Genfi tó partján, 56 ezer lakossal. A Waadti kantonnak 154 éves, 55 saison-szállodája van; klimája teljesen elütő az előbbeni két kanton hűvös klimájától, úgy hogy a hőmérő minden időben 5—6 fokkal melegebbet mutat, mint az előbbeni helyeken. A Rochers des verreaux, Dent du Jaman, Rochers de Naye, Grand Mouveran

és a hóval borított Dent du Midi heglánczolatától délre a genfi tó partjái, mindenféle a jólét és igazi megelégedés uralkodik. A heglánczolatokig felnyúló mély völgykatlanok, két oldalt emelkedő, a genfi tó felé lejtősödő hegyoldalai kitünő borokat teremtesznek, szerteszt, amerre a szem ellát, virágzó gazdaságok. A partot gondozott tölgy-, platán-, vadgesztenye- és hársfa sorok szegélyezik, a partmenti városkák, valamint befelé a magas hegyek közepette a szebbnél-szebb helyek gyönyörű, valóban mintaberendezésű nagy szállodákkal dicsekszenek. Itt a kék genfi tó mellett, a honnan gyönyörű a kilátás a tuloldalon zordon sőtétlő savoyai alpesekre, ebben a poetikus hangulatrakeltő csendes magányban írták meg a francia írók — mint Voltaire, Rousseau, Byron és Mathisson — azon munkáikat, melyekkel az irodalom terén világhírnevet vívtak ki maguknak. A vágyakat faksztó viruló természet csodás csábja, az élet örömeinek diadalérete sugalmazhatta Rousseau-nak azt a gondolatvilágot, melylyel a »Nouvelle Héloïse« című, óriási tetszést ért, elsőrendű munkájában a szerelem szenvedélyt oly megkapóan hü formába tudta önteni.

De nemcsak ezen most vázolt 3 kantonban, hanem a többi 19 kantonban is mindent elkövetnek, óriási tőkét igénylő vállalkozásokba bocsátkoznak, folytonosan azon iparkodva, hogy minél újabb és újabb érdekességi dolgokat alkotta, az idegenek érdeklődését állandóan ébren tartásák. A Montreuxben (genfi tó partján) minden évben rendezett tavaszi narcisz és őszi szüreti ünnepek — mely ünnepek a külön e célra emelt amfiteatrumszerű nyílt színi-építményekben szoktak lejátszódni és néha napokig is szoktak tartani — 70—80 ezer idegent is képesek odavonzani. Miután az utóbbi időben a montreuxi szállodák az ilyen ünnepekre odaözönlő idegeneknek szűknek bizonyultak, ma már az ilyen alkalmakkor kényelemmel berendezett nagy diszstrakat emelnek az idegenek elhelyezésére.

A tó mellett épült nagy városok, mint pl. Genf, Zürich, Luzern, Neuchatel és Interlaken a nyári hónapokban felváltva 1—1 esti tó-ünnepélyt rendeznek. Ezen alkalomra Svájc minden részéből külön vonatok indítanak az ünnepélyt rendező város színhelyére, ahol azután a már előrehaladott pirotechnika az ezeregyéjszakába illő felejthetetlen látványban részesíti látogatóit. Az idei július 25-iki Luzerni és az augusztus 1-jei Zürichi ünnepekre ezrével jöttek a mulatni és látni vágyó idegenek és a jó vidékiek; Luzernban nevezetesen annyira idegen jött össze, hogy ily nagy forgalomra még nem emlékeztek. A lapok jelezték másnap, hogy a szállodák, penziók és dependanceok annyira el voltak foglalta, hogy körülbelül 2—3

ezer ember éji szállás nélkül maradv, kénytelen volt az éjszakát az ez éjszakára kivételes engedelem után nyitva tartott kisebb vendéglőkben és kávéházakban tölteni. De nemcsak a külföldi idegenekre van itt gond, kiterjed az államtanács gondja a helyi lakosságra is, czélja, hogy az ország lakossága ismerje meg azt a földet, melyet ősei jóvoltából hazájának vall. A svájci szövetségi vasut olesó bérletjegyeket ad ki (pl. két heti időre III. oszt. 40 frank). A szállodások szövetsége kedvezményes szelvényfüzeteket oszt ki, amelylyel a csoport-utazók az előirt helyeken 20%-tól 40%-ig terjedő kedvezményt élveznek. Svájc összes főiskolái (de még a svájci határhoz közel fekvő idegen nagy városok is) a nyári szünetben, tanáraik vezetésével 2—3 hétig tartó turista-utazásokat tesznek, még pedig katonai fegyvermellett, nagyság szerint csapatokra osztva. Egy ily egészséges fiukból összeállított kis csapat azután bekalandozza Svájc minden nevezetes helyét és ahová csak eljutnak, fiatal vig kedélyükkel, oda életet hoznak, ottan vidám mulatságokat rögtönöznek; szeretik is őket mindenütt. Évente 40—50 ifjúsági csoport (iskolák szerint) részesül az utazási kedvezményekben, minden csoport 100—120 diákot számlál, akik személynként a 2—3 hétre terjedő tanulmányutert (természetesen mindent: az utazási, szállás, koszt és belépő költségeket beleértve) csekély 40 frankot fizetnek. Hogy az ilyen ifjúsági csoportok ily hallatlan csekély összegért tehettek meg élvezetes utazásaikat, köszönhetik a svájci államszövetségnek, az országos tanügyi bizottságnak, az egyes kantonok előjárásainak, a szövetségi vasutaknak, a svájci szállodásoknak és vendéglősöknek.

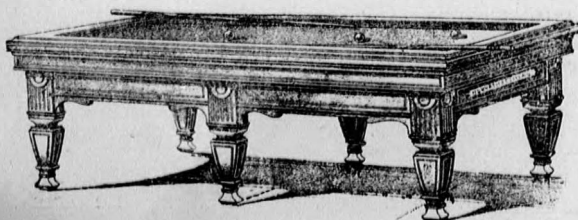
(Folytatása következik)

Hazánk közzgazdasága terén észlelt újabb társulási irányokról és azoknak gazdasági életünk fejlődésére kiható fontosságáról.

(Folytatás.)

A tömörülésre serkentő felhívás számos követőre talált; örömmel kell tapasztalnunk, hogy hazánk nagyobb vidéki városainak vendéglősei mindinkább nagyobb számban tömörülnek a kibontott zászló alá; tömörülésükkel mindenki a töle telhető erkölcsi és anyagi erejének érvényesítésével iparkodik a közérdekű, helyi jelentőségű és a szerteágazó vendéglős ipar országos érdekeit érintő törekvések megvalósítására.

Milyen cél elérése indítja a szállodások, vendéglősöket és korcsmárosokat a szövetségésre? Jól tudjuk, hogy évekkal ezelőtt sem a kormányhatalom, sem a nagyközönség még csak nem is gondolt arra, hogy a vendéglősség is egy számottevő ipar; a nagyközönség sincs tisztában ipa-

Horváth és Csillag

tekeasztal-, dákó- és műbutorgyár
Budapest, VII., Klauzál-tér 6.
(Ezelőtt István-tér.) Telefon 95—31

Teljes kávéház, étterem és szálloda berendezések.

Allandó raktár kész és használt tekeasztalokban.

Árjegyzék vidékre ingyen és bérmentve.

runk közgazdasági-, ipari- és kereskedelmi jelentőségével, sőt gyakran szereti ezeket lebecsülni, iparunk tekintélyét pedig leki-csinyelni. Teljes polgári szabadságunk élvezésének tudatában, melynél fogva iparüzési jogunktól sem bírói ítélet, sem közigazgatási határozat által meg nem fosztathatunk, igyekeztek felvilágosodott vendéglőseink és szállodásaink erős testületeket alkotni, hogy a figyelmet reájuk hárítva, közérdekű kívánságainkat figyelembe részesítsék. Mind-ezideig nagy eredményeket nem érthünk el, sajnálattal kell tapasztalunk, hogy az állam törekvéseinket, — dacára annak, hogy közvetlen pénzbeszedői és legtöbb adót fizetői vagyunk, — nem részesíti kellő méltánylásban és pártfogásban. Pedig iparunk különösen a személyi biztonságra vonatkozó rendelkezések, községi szabályrendeletek végrehajtására való tekintettel, valamint közrendészeti, közbiztonsági, közegészségi és idegenforgalmi vonatkozásainál fogva nagyon is megérdemelné, hogy az állam és az intéző körök előtt különös gondoskodás tárgya legyen, belátva, hogy ama nagy namzeti munkában, melyben a közös érdekeiért és gazdasági fejlődésünk érdekében ezer és ezer szorgos kéz működik serényen közre, — a vendéglősipar mily odaadással és lelkesedéssel, céltudatos áldozatkészséggel veszi ki a maga részét.

Tudjuk jól, hogy azok részéről, akik a szállodai, vendéglői és korcsmai ipart üző iparosokban csak egy vállalkozót, minden előzetes tudást nélkülöző, mindent eltűnri és elviselni tudó nagy adóval, de viszont nagy bevétellel megáldott alakot látnak — mi sem pártfogásra, sem elismerésre nem számíthatunk, hát hogy mernék még akkor jogsérelmeink orvoslását kérni.

Ugy a nagyközönség nagy része, valamint az intézőkörök is úgy látszik nem tudják vagy nem hiszik el, hogy ennek az ő laikus szemeik előtt oly könnyűnek látszó szállodás és vendéglős mesterségnek is lehetnek jogsérelmei.

Igy hát csakis mi rajtunk áll, hogy erős táborra tömörülve, önönmagunk erejére támaszkodva igyekezzünk eddigi mulasztásainkat helyrehozni és nyíltan hirdetni, hogy mik azok az eszmék, mik azok a jogsérelmek, melyeknek megvalósításáért és orvoslásáért a magyar szállodások, vendéglősök és korcsmárosok már évek óta küzdenek.

Iparunk terén, sok szekaturával és gondtal járó szorgos munkánkban fárasztó ténykedésünkben nem látnak egyebet az önérdéknél és a pénzszerzési vágynál, de hát melyik ipari, kereskedelmi vagy diplomás pályánál nincs meg ez a vágy?

Próbálnák azonban meg, majd meglátják, hogy nincs annyira irigylendő sorsa egy vendéglősnek. Példák bizonyítják, hogy szakértelem és kitarítás híján, nagy küzdelemmel és erőlködéssel a szálloda vagy vendéglős mesterségből még jó ha csak megélni lehet. A mai kor már többet kíván tőlünk, meg kell felelnünk ama nagy igényeknek, melyeket a nagyközönség vendéglőseinkkel szemben mindenkor támaszt. — Ételeknek és italoknak a fehér asztalra való

felszolgálásával még nem végzünk oly nagyon fontos ipari érdekű hivatást.

Ezen ténykedésünkkel még nem teszünk eleget hivatásunknak. Hogy a fent előirt működésünkben szakszerűen és hozzáértően járjunk el, érteni kell a mézárós és hentesipart, a konyhakertészetet, a szakácsművészetet jártassággal kell bírunk a borismeretben és pinczekezelésben.

Szükségtelen megjegyeznünk, hogy ez előirt és megkívánt ismeretek egy jó alapokra fektetett vendéglősnek már rég elmaradhatatlan föltételei voltak. Ma azonban a szállodás és vendéglősipar még egyéb ismereteket és szaktudásokat is föltételez.

Egy jó szállodásnak vagy vendéglősnek társadalmi pozíciója ma már megkívánja, hogy a szakismeretein kívül a megfelelő általános műveltséggel és képzettséggel is rendelkezzen. Iparkodunk kell vendégeink igényeit a teljes mértékben kielégíteni. Gondoskodunk kell értelmes, alkalmas, megbízható személyzetről, a jövő nemzedéket pedig lelkiismeretesen nevelnünk, tanítanunk kell. A pontosság ipari foglalkozásunknak egyik főkölléke. Pontosnak kell lennünk, ugy a vendégek kívánalmainak kiszolgáltatásánál, valamint a reánk írót illetek és adók befizetésénél.

Mégis sokan vannak, kik kevés tudással és kis fáradsággal járó jövedelmező vállalatnak tekintik. Van eset rá, szó sincs róla, hogy a szorgalom, a törekvés, a becsületes munka meghozza a maga gyümölcsét. De vannak esetek, hogy a még oly ügyes, értelmes, iparát értő és szerető szállodások, vendéglősök vagy korcsmárosok a legnagyobb tevékenységükkel minden segédeszköz felhasználásával se tudnak boldogulni.

Bevételeiből levonva: 1. az államnak, 2. a házbérnek, 3. az adónak, 4. a készkiadásoknak, 5. az alkalmazottaknak eső részt szomoruan kell tapasztalnia, hogy fáradsága honorálva nincs és örülnie kell, és örülnie kell, ha még marad annyi, a melyből családját tisztességesen fenn bírja tartani.

Minden értelmes, iparát értő és vezető szállodásnak, vendéglősnek és korcsmárosnak be kell látnia, hogy a folytonosan növekedő adózó szerepünk mellett össze kell tartanunk, a méltatlanság és jogsérelmek gyűjtse össze egy táborba a vendéglősöket elszánt védekezésre, szem előtt tartva, hogy »az összetartásban rejlik ama hatalmas erő, melylyel érdekeinket sikeresen megoldalmazhatjuk.

El kell foglalunk a nemzeti nagy munkában a minket megillető helyet, mert a társadalom a művelődés fejlesztése terén nekünk fontos szerep jut; küzdenünk kell azon nemes célért, mely nekünk hivatásunknál fogva ugy társadalmi, mint fejlődő közgazdasági terünkön jut; eme céltudatos törekvéseinkkel meg kell döntenünk ama téves hitet, felfogást, melyet a nagyközönség, sőt még iparunk intéző közegei is iparunkról alkotnak.

Az 1872. évi VIII. t.-cz. megengedi, hogy az iparosok az önszegélyezés és önművelés érdekében, valamint az iparuk előmozdítása céljából alakíthatnak ugynevezett ipartár-

sulatokat, de sem bíraskodó, sem hatósági jogot nem ad nekik.

Az 1884. évi XVIII t.-cz. a vendéglős és korcsmáros ipart közrendőri és közegészségügyi szempontból az iparhatóság ellenőrzése és felügyelete alá veti. Ugyanezen törvényezikk ismétellen felemliti, hogy egy vagy több város szállodásai, vendéglősei és korcsmárosai közös ipari érdekeik előmozdítása céljából ipartársulatokká egyesülhetnek. Az üzleti élet, a forgalom fejlődése, az önszegélynek a szervezkedésre ösztönzése hazánk nagyobb városaiban teremtett már a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok részére érdekképviseleteket.

(Folyt. köv.)

Társas reggeli:

Október 23-ikán: Müller Antal éttermében, («Országos Kaszinó»).

Október 30-ikán Doktor László vendéglőjében IX. Üllői-ut 1.

„Jó barátok“ összejövetelei.

Október 21-ikén: Kamarás Mihálnál, VIII. Köztemető-ut 25.

Október 28-ikán: Kerekes Pálnál, IX. Mester-utca 36.

November 4-én: Korl Istvánnál, VIII. Orczy-ut 26.

November 11-ikén: Nesztor Jánosnál, VIII. Óriás-utca 8.

November 18-ikán: Sággy Józsefnél, IX. Gát-utca 8.

November 25-ikén: Doktor Lászlónál, IX. Üllői-ut 1.

December 2-ikán: Almássy Józsefnél, VIII. Baross-utca 92.

Irroy kedvelt francia pezsgő. Alapított 1820-ban. „Grand Marnier“ kedvelt francia likőr, *Black et Withe Whisky*. Vezérképviselő Magyarország részére: Kutassy Vincze *Buda-V., Bálvány-utca 26.*

KÜLÖNFÉLÉK.

Kitüntetés. Lembergben folyó évi szeptember havában rendezett Nemzetközi jubiláris szakácsművészeti és élelmezési kiállítás juryja a Törley József és Társa budafoki pezsgőgyárat pezsgőborainak kiváló minőségeért a kiállítási nagy aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki. A kitüntetéshez, mely ezen előkelő hazai iparvállalatunkat érte, azzal az őszinte örömmel gratulálunk, melylyel hazai pezsgőborink térfoglalását mindenkor üdvözlölni szoktuk.

Szálloda-vétel. A győri „Fehér hajó“ szállót Németh Ferencz vette meg.

Uj szálló. Abbáziában megint uj szálló nyílt. A szálló czime »Liburnia« s tulajdonosa Ozanits János.

Alapítatlan hír. Szakköreinkben az a hír terjedt el, hogy a kormány hajlandó a francia pezsgő vámját leszállítani. Minthogy ez ártana a magyar pezsgőgyártásnak, az érdekeltek megnyugtatóra kijelentjük, hogy illetékes helyen szóba se került a francia pezsgővám.

Singhoffer M. József

halászmester

Budapest, Központi vásárcsarnok,

Lakás: Fővámter 10. szám.

Élő nemes pontyok bármely nagy mennyiségben kaphatók.

Édes vízi és tengeri halnyakkereskedés, mely állandóan tart nagy halkészletet élő és jegelt halakban. vidéki rendelések a legpontosabban és megbízhatóan eszközöltetnek, háztartás és éttermek részére.

Kálmán napja. A győri „Katholikus-kör” kedves ünnepélyt rendezett Kálmán-napja alkalmából népszerű Kálmánjai tisztelőire, a kik közt Zechmeister Kálmán ipartestületi elnök is tartozott. Ezzel az alkalommal egy kedves zenéjű, megkapó kis költeményt adtak elő, melynek szerzője N. Kiss Ferencz városi számtiszt. A szines kis költeményt érdemesnek találjuk a közlésre:

Kasmir piros selyemből van
Az én rózsám ruhája.
Mint a szellő, ringó-rengő,
Bokorugró szabása
Frissen esett hóhoz formít
A két keze, orcája,
Jázmín, szegű, bele illik
Szép fekete hajába.
Háromszor is piros bort az
Uvegbe, a nótája;
De sok legény szive dobban
Lágyan csengő hangjára!
Buzavirág szemével, ha
Meggimogat, rám tekint,
Tudja Isten, hogy mit érzek:
Örömet-e, avagy kint.

Törleyné köszönete. Nyugdíjintézetünk igazgatóságához Törley Józsefné a következő levelet intézte: Tekintetes Igazgatóság! Az országos nyugdíjgyűlés f. évi szeptember hó 9-ik napján Debreczenben tartott jubiláris közgyűlésén képviselőtemben megjelent kedves rokonom, Törley Bálint ur előadásából, valamint a napilapok és szaklapok egybehangzó tudósításaiból bensőséges örömmel, mely meghatottsággal értesültem arról a lélekemelő ünnepélyességről, melynek keretében a közgyűlés Istenben boldogult, áldott emlékü férjem arczképét teleplezte és így nevét a halhatatlanságnak adta át. A hála érzésével eltelve mondom ezért mindnyájuknak őszinte, igaz köszönetet. Legyenek róla meggyőződve, hogy a hála, a tisztelő és a ragaszkodás, illetve nemes érzések az Önök elhatározásának és cselekedetének forrása voltak, hasonló érzéseket váltanak ki az én lelkemből is, és hogy a jövőben az eddignél fokozottabb mérvben számíthatnak reám áldásos emberbaráti munkásságukban, melynek támogatása drága hagyományként szállott reám Attól, akinek emlékezetét Önök oly lélekemelően örökítették meg. Budapest, 1908. évi október havában. Kiváló tisztelettel özv. Törley Józsefné, s. k.

Vendéglősök és kávéosok figyelmébe. Bérczy Jenő, a pécsi »Tündérvilla« igazgatója, két hónapi szabadkai vendégszerelése után november elsejétől országos körútra indul csakis elsőrendű erkőlől szervezett kabaret-társulattal. Az országban előnyösen ismert »Bérczy kabaretja« mindenütt óriási sikereket arat diszkret és művészi műsorával. A társulat 4 férfi és 5 kiváló énekesnőből van szervezve. A vidéki vendéglősök és kávéosok figyelmébe ajánljuk »Bérczy kabaretjét«. Megkeresések és ajánlatok a kabaret igazgatójához intézendők: Budapest, Dohány-utca 40. II. 6. sz. alá folyó hó 27-ig.

Az italmérések vasárnapi munkaszünete. A kereskedelmi miniszteriumban érkező volt a vasárnapi munkaszünetről. Ezzel az alkalommal sorra került egy indítvány, hogy azok az italmérések, a melyekben az engedély szerint szabad kimérni égetett szeszes italokat, valamint kis mértékben egyéb italokat is, de a szokásos vendéglői ételeket nem szolgálhatják fel, a munkaszüneti napokban reggel hat órától délelőtt tizig nyitva tarthatók legyenek. Néhány hozzászólás után a pénzügyminiszter képviselője bejelentette, hogy a pénzügyminiszter, amennyire lehet, korlátozni akarja az italméréseket, de nem állja útját annak, hogy nagyobb szállodákban, vendéglőkben bizonyos finomabb szeszes italokat is adhassanak a vendégnek. Az igazságügyminiszterium képviselője bejelentte, hogy az igazságügyminiszter véleménye szerint az italmérések szombat este hat órától hétfő reggelig zárva tartandók. Nem

lehet itt kivételt tenni az előkelőbb osztályok részére. Égetett szeszes italokat ne lehessen kimérni a munkaszüneti idő alatt, tekintet nélkül a szeszes ital minőségére, sem az italmérésekben, sem a vendéglőkben.

Hűtőipari kongresszus. Nemzetközi hűtőipari kongresszus volt Párisban. A kongresszus, melynek 4000 tagja volt, a Sorbonban tartotta üléseit. Az emelvényen négyen állam képviselői foglaltak helyet, köztük a magyar bizottság elnöke, Ballai Lajos miniszteri tanácsos, valamint alelnöke, Küssler Henrik, továbbá a magyar kormány képviselője Návay Aladár szak tudósító. Rureau miniszter megnyitja után a nagyobb államok képviselői szóltak. Ballai Lajos miniszteri tanácsos üdvözölte a kongresszust, melynek munkáitól legtöbbet várhat Magyarország, mert csak a hűtőipar haladása folytán maradhat Európa éléskamrája.

Kedélyes czéllövészet. Hatala József, a Józsefváros egyik kiváló és népszerű polgára, a Keszthelyen nyaraló fővárosiak kedvelt elnöke, bizalmas körben kedélyes czéllövészt rendezett Thököly-ut 147. szám alatt, Németh István vendéglőjében. A czéllövésnek több értékes díja volt s még az is talált, aki löni sem tudott. A bot ugyan ezuttal nem sült el, de rosszabb történt vele, agyonlőtte Ihasz György. Ha volt egyszer botcsinálta doktor, miért ne legyen most botcsinálta vadász! Összecsengtek a poharak, zúgott az éljen az új vadászmeister üdvözlétül. Lövészet után lakoma volt amely meg ugyan csak dicsérte Németh István konyháját s igazi, pompás bort csurogató pinczéjét. A díszes társaságban láttuk Hatala Erzsikét és Pelargusz Erzsit, dr. Magyar Béla törvényszéki bírót, Pelargusz Jánost és fiát, Thuróczy és Wéber fővármivatali tisztviselőket és Ihasz Lajost, Lakoma közben érte a társaságot a legnagyobb meglepetés. Ekkor érkezett egy előkelő, díszes ur hölgy, a krakói színház tagja és zongorához ült. Megpendültek a hurok és csengő, fenségesen szárnyaló hangon felzokogott a lengyel himnusz oly busan, a hogy csak lengyel énekelheti. A művésznőt az egész társaság hálásan szívből ünnepelte.

Erkölcstelenség. Igazán felháborító, hogy az irodalom és a művészet mily arcátlan terjesztője az erkölcstelenségnek. Sajnos, hogy ebben nagyban támogatja ezt az erkölcstelenséget némely kapzsi kávé. Ezek nem elégszenek meg, hogy cabaretnek nevezett zengerájukban szemérmetlenül terjesztik az izléstelenséget és elvetemedettséget, hanem ezt már az utcára is kiviszik. Így legutóbb egy illóli-uti cabaret a paradicsomot varázsolta Budapest utcáira egy állig meztelen s az ülepével kacérkodó dáma alakjában. A majdnem életnagyságu mázolás leplezetlen bájaiban nagyban gyönyörködnek az iskolás fiúk és leányok a budapesti rendőrség nem nagy dicsőségére. Nagy ideje, hogy a törvényhozás végét vesse a nyilvános disznókodásoknak.

A szüret. Szőlősgazdáink panaszkodnak. Azt mondják, hogy ha valamikor, úgy az idén bizonyítottan be kereskedelmünk, hogy a termelés érdekei iránt teljesen érzéketlen. Látván azt, hogy évek óta az első rendes termésünk van, minden uton-módon arra törekszik, hogy a mustárakat már valóban lehetetlen alacsony színvonalra leszorítsa, azaz, hogy vár és egyelőre nem veszi bort. Így akarja kiéheztetni a pénzre szorult termelőket. Az ügynökök és megbízók tartózkodnak a vételektől, a gazdák, akiknek kellő edényük van, berendezkednek boraik bepincézésére. A helyzet nehézsége az elővigyázatlan gazdáokra nézve, kik idejében hordórról nem gondoskodtak, abban rejlik, hogy a hordó ára hihetetlenül felszökött. Néhol

20, sőt 24 K-t is követelnek a kádárok uj hordókért hektoliterenként. Így aztán nem csoda, hogy az el nem helyezhető mustfelesleget a gazdák odaadják minden áron vagy pedig tőkén hagyják a szőlőt, majd csak akad rá így is vevő. A nagyobb termelők hallani sem akarnak a nyomorult kínálatokról. Inkább bepincézik a bort és fogják kezelni tavaszig vagy ujig. Majd megjön az ára, mert a minőség kitünő. Nagyváradon kimondták, hogy 32 K-n alul ne adja senki a mustját, Szeged vidékén a nagyobb gazdák szintén kimondták a 25 K-s minimumot, az Érmellék homoki gazdái sem fognak ebből az árból engedni. Ebből is láthatják, hogy a vendéglősök az ő legjobb és legmegbízhatóbb vevőik, legtermészetesebb szövetségeseik.

Esküvő. Lapunk volt tördelője, Goldberger Jakab, aki a nyomdászvilág egyik jelese, e hó 25-én, délután fél 4-kor esküszik örök hűséget Kohn Boriskának az óbudai izraelita templomban. Szerkesztőségünk részéről minden jót kívánunk egykori derék munkatársunknak!

Pályázati hirdetés. A budapesti kávésegéd-ek, kávéfőzők és konyhalegények segélyalapjának kamataiból a folyó évben 1196 kor. 91 fill. áll rendelkezésre, mely összeg 300 és 200 koronás, esetleg kisebb részletekben kerül kiosztásra. A kamatokra az alapító levél értelmében pályázhatnak Budapestben alkalmazásban állott, vagy álló kávésegédek, kávéfőzők és konyhalegények, vagy ezeknek özvegyei, illetve árvái. A pályázati kérvényeket a folyó 1908. évi október hó 31. napjának délutáni öt órájáig a budapesti kávéipartársulat irodájában (VII. 5. Wessellé-utca 4. sz. a.) naponta délután 3 és 6 óra között lehet benyújtani. Budapest 1908. október 6. Az alapot kezelő bizottság nevében: Némái Antal, elnök.

Szauer Sándor „Éttap és Italisme” című szakmunkája nélkülözhetetlen kézikönyve a vendéglős és pincéz uraknak. 6000 érc levezetőnek magyar, német és franczia nyelven való ismertetésével, — borismeret és kezelési útmutatóval, szakkönyv vezetői minták és hatóságai folyamodvány mintákkal, továbbá 52 drb. éttap mintával, melyek a legmagasabb udvari körökben használtak. A fenti mű 256 nagy 8 ad oldal terjedelmű. 2 ftr. bolti ár helyett — míg a készlet tart — 1 forintért a pénz előleges beküldésénél bérmentve küldi meg: Seiler Henrik utó dai könyvkereskedése Szombathelyen.

Szaktársak! Minden ország iparának meg-erősödése a munkásság érdeke is.

Szaktársak! Aki ismeri a mohai „Ágnes”-forrás vizét, tudja, hogy bármely külföldi ásványvizet felülmul, annak gyógytartalma kiváló, mint borviz páratlan, minden fajbéli borral kitünően bevált, 30 év óta kipróbálva.

A mohai Ágnes-forrás becses gyógyértékét nem tudja legyőzni a nagyhangzú reklámok serege sem, különösen akkor, ezután még úgy sem, ha a magyarországi pincéz-szaktársak azt felkarolva ajánlják.

Kétszítító nemezék. 20 cm. hosszú 10 cm. széles, 30 fillér darabja. — 30 cm. hosszú, 10 cm. széles, 40 fillér darabja. Smirglit kilónként 1 koronáért szállít Mechlovits Ferencz, Budapest, VIII. Salétrom-utca 10.

NYILT-TÉR.

A kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás

SALVATOR

kitünő sikerrel használtatik

vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényéknél, a czukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható ásványvízkereskedésekben vagy a Szinyei-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Ródtőkés utca 8.

Polgármesteri hivatal Kiskunfélegyháza.

9466/ki. 1908.

Bérbeadási hirdetemény.

Kiskunfélegyháza városának tulajdonát képező

„Korona“ szállodának

1909. évi október hó 1-től 10 évre leendő bérbeadására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A szabályszerű zárt írásbeli ajánlatok folyó évi november hó 1-ig a város polgármesteri hivatalánál adhatók be.

Minden ajánlattevő köteles bánatpénz czimén 1000 koronát, vagy ennek megfelelő értékű ovadékképes értékpapirt a város letéti pénztárába letenni és az erről szóló letéti jegyet ajánlatához csatolni.

A beérkezett ajánlatok a f. é. november hó 5-én tartandó tanácsülésben fognak felbontatni.

Az ajánlatok felett a város képviselő-testülete dönt, fentartva magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg máskép intézkedhessen.

Tájékoztató közlöm, hogy az épület áll:

A földszinten egy nagy borívó, egy nagy kávéházi terem és étteremből, továbbá a bérő részére tágas lakásból. Az emeleten 22 vendégszoba és egy díszterem, mely színi előadások és hangversenyek tartására is igen alkalmas.

Bérlethez tartoznak az összes mellék-helyiségek, u. m. konyha, pincze, padlás, istálló stb.

Bérleti feltételek a város gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kiskunfélegyházán, 1908 szept. 27-én.

Dr. Meskó,

h. alpolgármester.

2 GALÓDI KRONDORFI „SPRITZER” BORHOZ LEGJOBB!

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER
Tiszta és természetes ásványvíz
SAVANYUVÍZ

Eladó vendéglő.

Egy jóforgalmu vendéglő, légszuszberendezéssel házzal együtt, betegség miatt eladó. Bővebbet Wutsch Izidornál Kispesten, Kisfaludy-utca 83.

AZ „OROSZLÁN”
KÉNY-TÖLDŐ
LEGGYÖBB A VILÁGON.
KÉSZÍTI:
KOCH JENŐ
MEIDINGER KÁLYHA GYÁRA.
BUDAPEST.
VI., Szondy-utca 53.

Hazai szénfűtésre alkalmas szabadalmazott „Jupiter” kályhák.
Fafűtéses és köpen kályhákrol kívánatra ingyen ingyen árjegyzéket küldök.

Mindennemű czeleokra szolgáltató **Jégszekrényeket,**
sör- és borkimérő-készülékeket, pincevezetékekkel vagy a nélkül, hűtőtelepeket és jéggyártó berendezéseket (szénsavrendszerrel, melynél az üzemeltetés elenyészőleg csekély, ha a hajtóerő már megvan) szállítanak:
DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI
egyesült gyárak, mint betéti társaság.
BUDAPEST, IX. ker., Tinódy-utca 3 a sz.
BÉCS IX., Währingerstrasse 65.
Staniolkupak-gyár. Szikvizgyár-berendezések.
Prospektus ingyen és bérmentve.

Baross Gábor-telepen

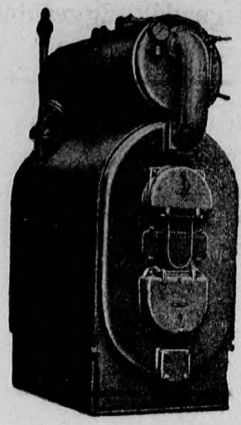
mely már a magyar kir. államvasutak VI. órházánál megállít helylyel bir, a Dunára kilátása és befásított rendezett utcái vannak, háztelkek még 300 négyszögöles parcellákban négyszögölenként 5 koronáért, kedvező részletfizetésre kaphatók. A telep bányáiból az építési anyag önköltségen adatik. Közlekedés legegyszerűbben a m. kir. államvasutattal, mely indul a keleti pályaudvartól reggel 8 óra 20 perczkor, délután 3 óra 25 perczkor, és este 7 óra 50 perczkor. A Baross Gábor-telep VI. órházról Budapestre reggel 4 óra 37 perczkor, 6 óra 2 perc, 9 óra 5 perc, délután 4 óra 16 perc, este 7 óra 26 perc, 8 óra 33 perczkor. Viteldij a központi pályaudvarról 40 fillér. Kelenföldről 20 fillér. Bővebbet a telepen Libál Ferencznél, ki a vonatok érkezésénél az állomáson van. Budapestben pedig a Hermann-féle ezüstáru-üzletben, IV., Váci-utca 8. Telefon 97-20.

Első magyar részv. serfözde
Gyártelep és központi iroda: Kőbánya
Telefon szám: 52-60.
Városi iroda: VIII., Eszterházy-utca 6.
Telefon szám: 52-59.
Palackzsör osztálya: X. kerület Kőbánya.
Telefon szám: 56-58.

FAJBAROMFI.
Őszi szállításra előjegyezhető
Reitter Oszkár főkapitány fajbaromfigazdaságában **Nagybecskerek fajtiszta telivér baromfiak!**
Angol emdeni liba dbja him 25, tojó 25 kor. Sárga orpington dbja him 10, tojó 8 kor. Fehér orpington dbja him 15, tojó 10 kor. Pekingi kacsá dbja him 10, tojó 8 korona
Állami nagy aranyérmek, külföldi és hazai legelső és legnagyobb kintúteltek: Arad, Budapest I, Budapest II, Bécs, Belgrád, Lovrin, Nagybecskerek, Nagyvárad, Pancsovy, Pécs, Pozsony, Szabadka, Szatmár, Szofia, Temesvár, Veszprém, Zenta.

Törs és Ormai

BUDAPEST VIII, Szilágyi-u. 3.
KOLOZSVAR Jókai-utca 12.

Központi fűtések, szellőztetések, vízvezetékek, csatornázások, szivattyu művek berendezése

Telefon 71-96.

Boreladás.

Balaton-Almádi terméséből 1901., 1903., 1905., 1906. és 1907. évről kitűnő szitali és csemege bor összesen 200 hektó eladó.
Bővebbet a tulajdonosnál:
GETSŐ IGNÁCZ urnál
BUDAPEST, ERZSÉBET-TÉR 8. SZ.

OLCSÓ BOR

Tokaji hegyi szőlő idei termés körülbelül 200 hektóliter, hordó nélkül szüreten átvéve hektoliterenként 40 koronával eladó. Értkezhetni:
Dr. Kröczer László szőlőbirtokosnál
TOKAJBAN.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja.
1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.
Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY
forrás szénsavval telített ásványvíze hasznos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. — Hatható szomjesillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavtelítés nélkül töltés is rendelhető, mely hasonló enyhédsége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.
Szt. Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

MUSTÁR

(Eredeti francia-mód) valamint kitűnő minőségű paradicsom 1 és 5 literes üvegekben vendéglős urak részére kapható:

MOCZNIK L.
conservgyárában

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. szám.
A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

Szüret

az Érmellék központján Székelyhidán október 19-én kezdődik. Érdeklődőknek bármire nézve sészséggel ad felvilágosítást az **Érmelléki Szőlősgazdák Egyesülete** Székelyhidán, (Biharmegye.)

Vendéglősök figyelmébe!

Zalaegerszeg város legforgalmasabb helyén eladó vagy bérbeadó egy jó meneteli nagy vendéglő a jelenkor minden igényeinek megfelelő mellékhelyiségeikkel. Köteles azonban vevő, illetve bérbevevő az **összes leltárt alku szerint átvenni**. Bővebb értesítést ad özv. Pál Józsefné vendéglőtulajdonos Zalaegerszegen.

Eladó

kávéház vagy vendéglő céljaira alkalmas új önálló ház egy felvidéki forgalmas városban, közel a vasuti állomáshoz.

Kávéház a városban eddig nincsen füzeti feltételek igen kedvezők. Bővebb felvilágosítást a lap kiadóhivatala nyújt.

Szálloda

28 ezer lakosu városban egy jó meneteli szálloda konkurencia nélkül a mostani bérlo betegsége végett átvehető. Az üzlet bérletével berendezés is jár és így kevés tőke befektetéssel átvehető. Kell hozzá óvadékkal együtt 67.000 korona. Azonnal átvehető. A címet e lap kiadóhivatalában tudható meg. S. p. Schalk József Mezőtur a Nemzeti szálloda bérloje.

Fischer Miksa

tojásnagykereskedő
Budapest, Dessoewffy u. 37.

Szállodák, vendéglők,
kávéházak szállítója.
Állandóan nagy kész-
letek.

Jó hírnév és a fogyasztó közönség helyes ízlésére vall, hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy keresletnek örvend.

KAPHATÓ: minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Vendéglősök és kávéosok figyelmébe!

Óriási megtakarítás! A világhírű párizsi „Pathé” fonográf társaság egy légszivattyús gramfont hozott forgalomba, melyhez nem kell a veszélyes aczeltűket alkalmazni, miután egy örökké tartó szafir tüvel van ellátva. Ezen gép különösen nagyobb termekbe és kerthelyiségekbe teljesen pótolja a drága katona és cigány zenét. Hangtisztaság tekintetében felülmulja az összes eddig létező hasonló gépeket.

Meghallgatható üzlethelyiségemben.

Árjegyzékkel és leírással kívánatra készséggel szolgálok.

Friss Gyula utóda

HAVAS SIMON

Fonográf üzlete

BUDAPEST,

IV. ker. Ferencziak-tere 3. sz.
az udvarban.

Kérjük mindenütt

HÖLLE

„PANNONIA SEC”

pezsgőjét.

HÖLLE J. M., cs. és kir. udv. szállító
BUDAÖRS.

Boreladás

80 hektoliter igen jó minőségű, 1907. évi olasz rizlingbor eladó, esetleg több tételben. Azonkívül 100 literen felüli rendeléssel kapható rizling, asztali fehér és kövidinkabor 50 f.-től 58 fillérig.

Csathó Géza

szőlőbirtokosnál,

Erdőtelek, (Heves m.) Posta, vasut helyt.

Boreladás

Kovács Zsigmond borpinczében Ráczevén, — Ráczeve a bpesti helyiérdektű vasut állomása, — zamatos, kitűnő minőségű, cirka 1600 hektoliter bor, 300 hektóként egalizálva, kis tételekben is rendkívül jutányos árban kapható és bármikor előzetes telefon értesítéssel („Ráczeve 3”) meg is tekinthetők.

Alapított 1869.

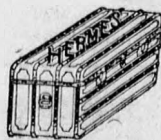
Alapított 1869

KISZELA ÁGOSTON UTÓDA

Első magyar szabadalmazott „HERMES” utazó bőrönd, utitáska és bőrárugyár

BUDAPEST

VII., Dohány-utca 46. szám
és Klauzál-utca 4. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Dr. Angyan, dr. Elischer, dr. Herózel, dr. Kétil, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Liebermann egyetemi tanár urak által ajánlott

dupla malátasör Szent István védjeggyel a kőbányai polgári serfőző r.-t. készítménye a söripar egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszersmind kitűnő szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vérértékesítő és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen, végre igen fontos szoptató nőknél. — Kapható Budapesten minden fűszer- és csemege üzletben. A vidékre a serfőzde maga szállítja. — Budapesti árak: a fogyasztási adóval együtt egy nagy palaczk (palaczkokon kívül) 40 fillér, egy kis palaczk 32 fillér.

Európa legnagyobb tea import háza.

Cs. és kir. udvari szállító.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

József főherceg ös. és kir. fensége udv. szállítója.

BUDAPEST

Fülöp száaz kőburg Góthai herceg ö fensége udvari szállítója

KÖZPONTI IRODA:

IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10.

GYÁR:

KŐBÁNYA, MARTINOVICH-TÉR 9.

Ajánlja a mélyen tisztelt kávéos és vendéglős urak részére összeállított külön vegyítéket az összes létező tea-nemekből, azonkívül az összes bel- és külföldi rum, likőr és pálinka gyártmányait a rendes napi áron.

Közvetlen tea-import a világ összes teatermelő helyeiről.

Alapított
1825.Alapított
1825.

HUBERT J. E. POZSONY.

Csász. és kir. udvari szállító.

Különlegességi
jegy:Különlegességi
jegy:

„GENTRY CLUB”

a budapesti országos kaszinó pezsgője.

HIRMANN FERENCZ

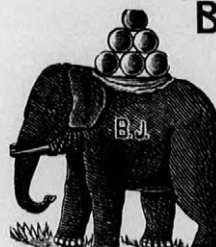
részaru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Készít gőz-, víz- és légszivattyúkhoz szükséges részarkat. Bor- és sör-szivattyukat, sör-klímér-készülékeket légnymással, valamint mindennemű rézcsapokat, fémfelirati táblákat és részulyokat. — Alapított 1880-ban. — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításon az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON 29-03.

BEITZ JÁNOS

műsztergályos, dákó- és billiárdgolyó készítő, kávéházi eszközök raktára és javítóműhelye

BUDAPEST,

VII. Akácza-ú. 55.

TELEFON 81-90.

Magyarország legkedveltebb élcslapja.

Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt
Fél évre 3 frt
Negyed évre 1 frt 50 kr

Szorokésztség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4.

Sziklapinczék Kőbányán

kiadók. Felvilágosítást ad a takarékpénztár, X., Füzér-utca 13. sz.
TELEFON 114-55.

Dr. SZULY ALADÁR

élelmiczikék és fűszer
nagykereskedése

PÁRATLANUL GAZDAG KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

Budapest, Muzeum-körut 23.

A világhírű francia DELBECK & Comp.
reimsi pezsgőbor-gyár

magyarországi főlerakata.

Dr. Szuly Aladár

Dr. Szuly Aladár

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueurök, saj., vaj,
kassai, prágai sonka fel-
vágottak, gyümölcsök stb.
stb. raktára.

Az igen tisztelt

vendéglős és kávé urak szives figyelmét felhívjuk
báró Nopcsa Elekné új aradi uradalmi sör-
főzőházában főzött

„BIKA SÖR“-ére.

VÉDJEJY

A sörfőzőgyár, mely 125
év óta áll fenn, ujabban
a modern technika min-
den vívmányainak felhasz-
nálásával teljesen ujonnan
alakított át mi által söré-
nek ízével tartalmosságá-
val és táperejével a leg-
kényesebb izlést is képes
kielégíteni.

A „BIKA SÖR”

gyárnak legujabban Buda-
pesten is van lerakata (IX.,
Tóth Kálmán-utca 8-10.)

Telefon: 66-97. Hűtőház, a hol úgy hordóban, mint
palaczkokban megrendelhető.

TÖRVÉNYE-
SEN VÉDVE! **HIGIENIKUS** TÖRVÉNYE-
SEN VÉDVE!
VASALÓ PASZTA.

Védjegy.

Szenzációs találmány, melynek segítségével bármely szövetnek új látszatot lehet kölcsönözni. Nélkülözhetetlen asztali-, ágy- és toalet'-fehérművek számára, továbbá puha (nem keményített) ingeknél blouzoknál menyasszonyi kelengyeknél; fehér valamint színes vászon és pamutszövet öltönyöknél, vitrageoknál, függönyök-nél, csipkéknél, fátoloknál stb.

„Hygienikus“ a szövetet tömörre és simulékonyra teszi hasonlóan a bársonyhoz, a pamutszöveteket pedig hasonlóvá teszi a hollandi vászonhoz. Egyformán nagy hatást gyakorol mindenféle szövetre, vászonra, pamutszövetre, gyapjuszövetre v. selyemre.

Fertőtlenítőleg hat!

Minden fűszer-, gyarmatár-, drogéria- és hasonló üzletben kapható.
L. CHIOZZA & Co. Cervignano (tengerpart.)

„MUNDUS“

EGYESÜLT HAJLITOTT
FABUTORGYÁRAK R.-T.

Központi iroda:
BUDAPEST, V., BÁLvány-U. 10.

Raktár:
BUDAPEST, VII., ROMBACH-U. 8.
Telefon 89—51.

GYÁRAK: Ungvár, Borosjenő,
Kassa, Varasd, Vrata.

Mindennemü hajlitott fabutor
és kerti butor.

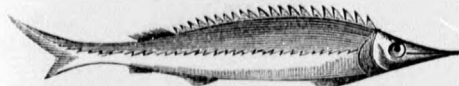
Ajánlja kávéházi és vendéglő berendezésekre csinosan kiállított gyártmányait.

BORHEGYI F. palackozott bor, pezsgő,
likőr, rum és tea főrakára.
BUDAPEST, IV. ker. Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota).

Ajánlja a legjobb:

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.
Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Friss hal.

Mindenkor friss halkészletemet olcsó árakban ajánlom: Harcsa, vrza, süllő, fogas, ponty, tok, csuka, kecsge stb. halakat a legolcsóbb napi árakban szállítok; továbbá tengeri halakat és tengeri rákokat stb. Vidéki megrendeléseket pontosabban olcsóbban teljesíthetek mint Budapestről. Vadakat és szárnyasakat megrendelőim előzeteségből a legolcsóbb árban szállíthatok.

HAJNAL halkereskedése **KOLOZSVÁR**

Sürgöny cím: HAJNAL, KOLOZSVÁR.

Najman József hentes-mester Budapest, VIII., Német-utczu 21. sz. Szállít vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket, kolbászokat napi árakon. — Megrendelések pontosan teljesíttetnek.

SZIMON ISTVÁN

fűszer, csemege, főzelék és huskonzervek, sajt,
vaj, bor, pezsgő, likőr, cognac, rum, tea, kávé.

BUDAPEST

FŐÜZLET: V., KER. VÁCZI-KÖRUT 12 SZ.

Telefon 29—60.

Fiókok: V., Váci-körut 60. Telefon 26-22.

VI., Teréz-körut 23. Telefon 22-61.

A legtöbb szálloda, vendéglő és
kávéház állandó szállítója.

Méltóztassék előny árjegyzéket kérni.

Tessék speciális kávé árajánlatot kérni.

T. vendéglős urak!

Tisztelettel tudatom, hogy nálam naponta **frissen sajtolt must** a legjobb válogatott szőlőből jutányos árban kapható.

LUKÁCS I.

Telefon 67-02.

IX., Lónyay-utczu 5. sz.

Szőlő és gyümölcs

kezelésére és eltartására legcélszerűbb 10 drb. vételnél 80 fillér,
100 drb vételnél 76 fillér darabonként

nádfonatos álványokat

ab gyártelep, továbbá 5 kilogrammos szőlőládákat és fagyapotot csomagolási célokra ajánl:

MUNK R. és TÁRSA faárugyár, KÁRÁNSEBES.

HABITS ANTAL
HANGSZERKÉSZÍTŐ MESTER
BUDAPEST
VII. ERZSÉBET-KÖRUT 42.

HABITS ANTAL

hangszerész és különleges cimbalomkészítő

A fő- és székvárosi „Magyar Zeneiskola” több intézet és polgári zenekarok szállítója.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 42.
Képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldök.

**BELATINY
PEZSGŐ** PÁRIS
1900
ARANY
ÉREM

Szőlő tulajdonosok.

„CUPRIN“ mely már 7 év óta használatban van, hatásában sokkal jobb és olcsóbb permetezőknél, mint a kékkő. Egy csomag 1 hektó vizre 50 fillér; 10 csomag rendelésnél bérmentve küldi

WATTERICH A. Budapest, Dohány-utca 5.

Törvényesen megengedett anyagokból álló
legjobb borderítő szer a

„**RAPID**“ borderítőpor

! Doboz 25 hektóhoz elegendő **2 kor.**

Főelárusító:

WATTERICH A. Budapest, VII.,
Dohány-u. 5.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szózására valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérésre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sojvédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

FAJBOR

saját termései kitűnő minőségű 10 forint hectonként.

Finom Ő boroknak 14 forint hectója. Hor-dók megtöltés végett czimemre Keczel állomásra küldendők.

Spitzer Dávid szőlőbirtokos

Császártöltés (Pestm.)

**HAACK ANTAL-féle
stájer alpesi gyógyfü-gyomorlikör.**

Ezen a Stájerország alpesinek legnemesebb és legjobb gyógyfüveiből a leggondosabb páralat utján készített likör, az emberi beszervezetre való jó behatásának köszönheti a mindig jobban emelkedő szétterjedését; ennek folytán és a rendkívüli zamata következtében jelenleg a likörök között az elsőrendű helyet foglalja el.

Mint utazási likör, különösen a tengeren, ezen ital alig nélkülözhető és a gyomrot erősítendő természeténél fogva legmelegebben ajánlható.

Rendelmények kéretnek egyenest

BARTUSCHEK ERNŐ urhoz
BUDAPEST,

VII., Hungária-körút 15. sz. alá intézni.

Cs. k. orsz. szab. likörgyár

HAACK ANTAL GRAZ

Alapított 1808. évben.

Két liter 16 fillér. Rendelési czim: „Artesia“
budapesti vendéglősök szikviz és pezsgőitalok
gyár részv.-társ a városligeti artézi kut bérlei.
VII., Egressy-ut 20/c. TELEFON 50—72.

LITTKÉ L.

PEZSGŐGYÁRTELEPE

:: PÉCSETT ::

BUDAPESTI FŐRAKTÁR:

IV., SZÉP-UTCZA 3.

:: TELEFON 10—85. ::

Seifert Henrik és Fia

cs. és kir. udvari **tekeasztalgár.**

Császári és királyi szabad. jégszekrénygyár.

Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.

Arjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

GYÁRTELEP
Sörfözde Részv. társ.
TEMESVÁROTT

TEMA
VÁROTT

Legnagyobb vidéki sörfözde

Első rendű gyártmányok

Bel- és külföldi kiténtetések.
SZÁMOS FIÓKTELEP.

Transylvania Sec
Louis Francois & Comp.

császári és kir. udvari szállítók. Fülöp Szász Coburg Gothai Herceg Ő Fensége szállítói.

=====**BUDAFOK.**=====

=====**16 elsőrendű kitüntetés.**=====

Főraktár:

BÖRHEGYI FERENCZ

Budapest, V. ker., Gizella-tér I. szám.

Sürgőnyczim:

FRANCOIS BUDAFOK.

Védjegy.

=====**Hors Concours.**=====

Vezérképviselőség:

RUDA és BLOCHMANN

Budapest, V., Akadémia-utca 16. szám.

Telefon:

BUDAFOK 15. SZÁM.